

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ความเป็นมา

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ช.ก.ส.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2549 เป็นรัฐวิสาหกิจประเภท ธนาคารเฉพาะกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักในการเป็นสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาชนบทซึ่งเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาล โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินและสนับสนุนการพัฒนาแก่กลุ่มเป้าหมายในชนบทไทย ทั้งที่เป็นเกษตรกร ผู้ประกอบการ กลุ่มบุคคล องค์กรของชุมชน และสหกรณ์ทุกประเภท ที่เป็นองค์ประกอบในระบบเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทย นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายภารกิจสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรอื่นเนื่องมาจากภาวะหนี้สินและราคาผลิตผลตกต่ำ ตามหมายเหตุ 3.8 3.25 และ 3.26

1.2 เกณฑ์การเสนองบการเงิน

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และแสดงรายการตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนศ.70/2551 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2551 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

รอบระยะเวลาบัญชีเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน และสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม ของปีบัญชีถัดไป

การดำเนินการกิจสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในโครงการต่างๆ ช.ก.ส.ได้รวมอยู่ในงบการเงินแล้ว

สำหรับโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 ช.ก.ส. ไม่ได้รวมรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้นในงบการเงิน ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 และวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 ที่ให้แยกบัญชีงบการเงินออกจากการดำเนินงานปกติของ ช.ก.ส. ตามหมายเหตุ 3.26

1.3 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุงใหม่

ในปี 2553 สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศให้ใช้แบบทการบัญชี (ปรับปรุง 2552) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (วันที่ 26 พฤษภาคม 2553) ส่วนมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2552) ที่ยังไม่มีผลบังคับใช้กับงบการเงินงวดปี 2553 ฉบับที่เกี่ยวข้องกับธนาคารมีดังนี้

	<u>มาตรฐานการบัญชี</u>	<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 1	การนำเสนองบการเงิน (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 7	งบกระแสเงินสด (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 8	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554

	<u>มาตรฐานการบัญชี</u>	<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 10	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 16	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 17	สัญญาเช่า (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 18	รายได้ (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 19	ผลประโยชน์ของพนักงาน	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 20	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2556
ฉบับที่ 21	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2556
ฉบับที่ 23	ต้นทุนการกู้ยืม (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 24	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 33	กำไรต่อหุ้น (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 34	งบการเงินระหว่างกาล (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 36	การตัดค่าของสินทรัพย์ (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 37	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
ฉบับที่ 38	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554
	<u>มาตรฐานการรายงานทางการเงิน</u>	
ฉบับที่ 5	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการคำนวณงานที่ยกเลิก (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554

ผู้บริหารของธนาคารได้ประเมินผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังกล่าวเห็นว่า ไม่มีผลกระทบต่องบการเงินของ ธ.ก.ส. อย่างเป็นสาระสำคัญในงวดที่เริ่มถือปฏิบัติ ยกเว้น

1. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนอของงบการเงิน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดเกี่ยวกับการแสดงรายการในงบการเงิน จึงมีผลกระทบต่อการจัดประเภทรายการใหม่ในงวดที่เริ่มถือปฏิบัติ

2. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ผู้บริหารของธนาคารอยู่ระหว่างการพิจารณา กำหนดนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงานเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี

2. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 การรับรู้รายได้

2.1.1 ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ

1) เกษตรกร โครงการนโยบายรัฐ และสินเชื่ออื่น รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์ ซึ่งรับรู้รายได้จากต้นเงินกู้จนถึงระยะเวลา 3 เดือนหลังจากวันครบกำหนดชำระตามสัญญา สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป ให้ระงับการรับรู้รายได้และบันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่บันทึกเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี ส่วนดอกเบี้ยเงินกู้ค้างชำระหลังจากนั้นรับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

2) สถาบันเกษตรกร รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์ ซึ่งรับรู้รายได้จากต้นเงินกู้จนถึงวันสิ้นสุดปีบัญชีของสถาบันเกษตรกร หากลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ให้ทบดอกเบี้ยเป็นต้นเงินเฉพาะงวดแรก และในงวดต่อไปรับรู้รายได้อีก 3 เดือน หากลูกหนี้ยังไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้ระงับการรับรู้รายได้และบันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่บันทึกเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี ส่วนดอกเบี้ยเงินกู้ค้างชำระหลังจากนั้นรับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

3) ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สัญญารวมต้นเงิน และลูกหนี้เงินกู้ตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

2.1.2 ดอกเบี้ยเงินชดเชยต้นทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ

1) โครงการรับจำนำผลิตผลเกษตรกร รับรู้รายได้เงินชดเชยต้นทุนเงิน จากต้นเงิน จนถึงวันสิ้นสุดระยะเวลาแต่ละโครงการ กรณีระยะเวลาโครงการสิ้นสุดลงก็จะหยุดการรับรู้รายได้เงินชดเชยต้นทุนเงิน และหากมีต้นเงินที่รัฐบาลต้องชดใช้ให้กับ ธ.ก.ส. คงเหลืออยู่จะรับรู้รายได้อีกครั้งเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ให้ขยายโครงการออกไป โดยรับรู้รายได้ต่อจากวันที่หยุดรับรู้รายได้ครั้งก่อน ถึงวันที่สิ้นสุดระยะเวลาโครงการที่ขยายออกไป

2) โครงการประกันรายได้และโครงการนโยบายรัฐอื่น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาวันสิ้นสุดแต่ละโครงการ

2.1.3 เงินปันผล รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันที่มีสิทธิได้รับเงินปันผล

2.1.4 รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย รับรู้ตามเกณฑ์เงินสด ยกเว้น เงินชดเชยค่าบริการ โครงการนโยบายรัฐ

2.1.5 รายได้เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ

1) โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร รับรู้รายได้ตามระยะเวลาของแต่ละโครงการ กรณีระยะเวลาโครงการสิ้นสุดลงก็จะหยุดการรับรู้รายได้เงินชดเชยค่าบริการ และหากมีต้นเงินที่รัฐบาลต้องชดใช้ให้กับ ธ.ก.ส. คงเหลืออยู่จะรับรู้รายได้อีกครั้งเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรี หรือมติ คชก. ให้ขยายโครงการออกไป โดยรับรู้รายได้ต่อจากวันที่หยุดรับรู้รายได้ครั้งก่อน ถึงวันที่สิ้นสุดระยะเวลาโครงการที่ขยายออกไป

2) โครงการประกันรายได้ และโครงการนโยบายรัฐอื่น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาวันสิ้นสุดแต่ละโครงการ

2.2 การจัดชั้นลูกหนี้ จัดกลุ่มลูกหนี้จำแนกตามอายุหนี้ดังรายบัญชี ดังนี้

2.2.1 ลูกหนี้เงินกู้ยืม

2.2.1.1 ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายเดือนแบ่งเป็น 6 ระดับ ตามคุณภาพของลูกหนี้ ดังนี้

- 1) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ หมายถึง ลูกหนี้ปกติที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ
- 2) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระคืนเงินไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 3) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระคืนเงินไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 4) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระคืนเงินไม่เกิน 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 5) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระคืนเงินเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ และลูกหนี้ดำเนินคดี

6) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้สิ้นเชิง ให้ตัดออกจากบัญชี

2.2.1.2 ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปีแบ่งเป็น 6 ระดับ ตามคุณภาพของลูกหนี้ ดังนี้

- 1) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ หมายถึง ลูกหนี้ปกติที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ
- 2) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระคืนเงินไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 3) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระคืนเงินไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 4) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระคืนเงินไม่เกิน 2 ปี นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 5) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระคืนเงินเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ และลูกหนี้ดำเนินคดี

6) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้สิ้นเชิง ให้ตัดออกจากบัญชี

2.2.2 ลูกหนี้เงินกู้ยืมบ้านเกษตรกร จัดชั้นลูกหนี้เช่นเดียวกับลูกหนี้เงินกู้ยืมเกษตรกรที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี

2.2.3 เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ และเงินให้สินเชื่ออื่น จัดชั้นลูกหนี้เช่นเดียวกับลูกหนี้เงินกู้ยืมเกษตรกร

2.3 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

2.3.1 ลูกหนี้เงินกู้ยืมเกษตรกร ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามการจัดชั้นลูกหนี้ โดยการวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่ผ่านมา และกำหนดหลักเกณฑ์การประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญทั้งลูกหนี้ที่มีหลักประกันและไม่มีหลักประกัน ดังนี้

1) ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายเดือน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำแนกตามอายุหนี้ค้างชำระ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (หนี้ค้างตั้งแต่ 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 2 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย (หนี้ค้างเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 3 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (หนี้ค้างเกินกว่า 12 เดือนขึ้นไป และดำเนินคดี)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

2) ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจําแนกตามอายุหนี้คํ้าชำระ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (หนี้คํ้าตั้งแต่ 3 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้คํ้าตามบัญชี

กลุ่มที่ 2 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย (หนี้คํ้าเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้คํ้าตามบัญชี

กลุ่มที่ 3 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (หนี้คํ้าเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป และคํ้าเนิ่นคํ้า)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้คํ้าตามบัญชี

สำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติและสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ ของลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายเดือน และเป็นรายปี (หนี้ปกติและหนี้คํ้าไม่เกิน 3 เดือน) มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ในอัตราร้อยละ 1 และ 2 ของยอดหนี้คํ้าตามบัญชี ตามลำดับ

2.3.2 ลูกหนี้เงินกู้สถาบันเกษตรกร ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเช่นเดียวกับเงินกู้ด้านเกษตรกรที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี

2.3.3 เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐที่ใช้เงินทุน ธ.ก.ส. ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 สำหรับลูกหนี้คํ้าชำระและคํ้าเนิ่นคํ้า ซึ่ง ธ.ก.ส. ไม่ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้โครงการนโยบายรัฐ ที่ใช้เงินทุนของรัฐบาล

2.3.4 การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามความจําเป็นของลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

1) ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้คํ้าชำระ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้คํ้าตามบัญชี

2) ลูกหนี้เงินกู้ประเภทธรรมชาติ และลูกหนี้เงินกู้ซึ่งไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้ ได้แก่ ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้เงินกู้รับใช้หนี้เงินกู้ ลูกหนี้เงินกู้ปานกลางพิเศษประเภท 1 ลูกหนี้เงินกู้โครงการพักชำระหนี้ ลูกหนี้เงินกู้ตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ลูกหนี้เงินกู้ที่เลื่อนคํ้าชำระ ลูกหนี้เงินกู้เพื่อฟื้นฟูศักยภาพลูกคํ้า ลูกหนี้เงินกู้ที่คํ้าชำระคอกเบี้ยตั้งแต่ 15 เดือนขึ้นไป และลูกหนี้เกษตรกรที่มีความเสี่ยงสูง ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้คํ้าตามบัญชี และพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามความจําเป็นโดยพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพของลูกหนี้สำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงและไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้

2.3.5 เงินให้สินเชื่ออื่น ได้แก่ ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU ลูกหนี้เงินกู้โครงการธนาคารชุมชน ลูกหนี้อิสลามขายเชื่อผ่อนชำระ และเช่าซื้อสุทธิ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเช่นเดียวกับลูกหนี้เงินกู้เกษตรกร

ลูกหนี้ตัวเงินซื้อลด ลูกหนี้เงินกู้กองทุนเคหะสงเคราะห์ ลูกหนี้เงินกู้กองทุนบรรเทาภาระหนี้สินพนักงาน และลูกหนี้เงินกู้เงินฝากเป็นประกัน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 เมื่อโอนเป็นหนี้คํ้าเนิ่นคํ้า

ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมนิติบุคคล ลูกหนี้สัญญาใหม่ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 1 ของคํ้าเงินปกติ ส่วนสัญญาเดิมที่จ่ายก่อนปีบัญชี 2553 ลูกหนี้คํ้าเนิ่นคํ้าและลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ซึ่ง ธ.ก.ส. ไม่ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้เงินให้กู้ยืมนิติบุคคลที่รัฐบาลคํ้าประกัน

2.3.6 ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐสำหรับภาระหนี้คํ้าเงิน โครงการรับจํานำห้ผลผลิตที่สิ้นสุดโครงการแล้ว และไม่มีสินคํ้าคงเหลือในอัตราร้อยละ 40 ของคํ้าเงินคงเป็นหนี้

2.3.7 ลูกหนี้อื่น ได้แก่ ลูกหนี้รอการชดใช้พนักงาน และบุคคลภายนอก ที่ไม่เคลื่อนไหวและคํ้าบัญชีเป็นเวลานานกว่า 1 ปี ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100

ในการคํ้าหนดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ที่มีหลักประกัน ธ.ก.ส. ไม่ได้นำมูลค่าหลักประกันมาใช้ในการคํ้าหนด

2.4 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดจากการปรับปรุงมูลค่าของหลักทรัพย์เพื่อขาย แสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของผู้ถือหุ้นและจะรับรู้กำไรหรือขาดทุนเมื่อจำหน่ายเงินลงทุนนั้น

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือไว้จนครบกำหนด แสดงในราคาทุนตัดจำหน่าย ส่วนเกินทุนหรือส่วนต่ำกว่ามูลค่าจะปรับกับดอกเบี้ยรับทุกสิ้นเดือน โดยใช้วิธีเส้นตรงคำนวณตามระยะเวลาที่ตราสารหนี้ครบกำหนด ซึ่งไม่มีผลแตกต่างที่เป็นสาระสำคัญจากวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดเป็นเงินลงทุนทั่วไป แสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการค้ำค่า (ถ้ามี) และบันทึกการรับรู้การค้ำค่าของเงินลงทุนเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

2.5 สินทรัพย์รอการขาย แสดงบัญชีในราคาทุนหักค่าเผื่อการค้ำค่า โดยคำนวณค่าเผื่อการค้ำค่า ดังนี้

2.5.1 เมื่อได้รับทรัพย์สินมาครบ 1 ปี ให้ประเมินราคาทรัพย์สินรอการขายครั้งแรก และคำนวณค่าเผื่อการค้ำค่า กรณีที่ราคาประเมินต่ำกว่าราคาทุน

2.5.2 ในปีถัดไป ให้คำนวณค่าเผื่อการค้ำค่าในอัตราร้อยละ 50 ของราคาประเมินไว้ครั้งแรก

2.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ แสดงบัญชีในราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม และคำนวณค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรงในอัตรา ดังนี้

อาคาร	ร้อยละ	5	ต่อปี
ยานพาหนะและอุปกรณ์	ร้อยละ	20 - 27	ต่อปี
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายสื่อสาร	ร้อยละ	25	ต่อปี

2.7 สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนสุทธิ แสดงบัญชีในราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่าย และคำนวณค่าตัดจำหน่ายตามวิธีเส้นตรงในอัตรา ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์	ร้อยละ	20	ต่อปี
--------------------	--------	----	-------

สิทธิการเช่าที่ดิน คัดบัญชีตามอายุสัญญาเช่า สิทธิการเช่าสิ่งก่อสร้าง ซึ่งส่วนใหญ่สร้างบนที่ดินราชพัสดุคัดบัญชีร้อยละ 5 ต่อปี

2.8 เงินกู้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ บันทึกบัญชีเป็นเงินบาทตามอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ ณ วันที่เกิดรายการและปรับค่าเงินกู้ค้างชำระ ณ วันสิ้นงวด ตามอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนทั้งจำนวน

2.9 เงินกู้ที่มีข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนเป็นพิเศษ เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่นหลังวันที่ 31 ตุลาคม 2521 ซึ่งนำไปขายฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย(รปท.)โดยมีข้อตกลงขายคืนเป็นพิเศษ ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รับเงินกู้กับวันที่นำไปขายฝากรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากการขายฝากทั้งจำนวน

การนำเงินกู้ไปขายฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยกำหนดอัตราขายคืนเป็นพิเศษนั้น ในสัญญาขายฝากได้กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมว่า ในกรณีธนาคารแห่งประเทศไทยมีความจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนเป็นเงินสกุลอื่น หากต่อมามีการแลกเปลี่ยนคืนเพื่อขายให้ช.ก.ส. แล้วเกิดผลขาดทุนจากการแลกเปลี่ยน ช.ก.ส. ต้องเป็นผู้รับภาระความเสียหายนั้น

2.10 รายได้รอการรับรู้ เป็นเงินช่วยเหลือหรือเงินบริจาคไม่ว่าจะได้รับเป็นเงินสดหรือเป็นสินทรัพย์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จะแสดงไว้ในส่วนของหนี้สินเป็นรายได้รอการรับรู้ แล้วจึงทยอยตัดบัญชีเป็นรายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบตลอดระยะเวลาที่จำเป็น โดยจับคู่รายได้ออกกับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.11 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.12 ค่าไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิหลังจากหักเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน หารด้วย จำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญ

2.13 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ในงบกระแสเงินสดหมายความรวมถึงเงินสดและเงินฝากธนาคารที่มีกำหนดจ่ายคืนในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน

3. ข้อมูลเพิ่มเติม

3.1 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดที่แสดงในงบกระแสเงินสด ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
เงินสด	10,253.05	10,565.96
รายการระหว่างธนาคาร - เงินฝากเมื่อทวงถาม (หมายเหตุ 3.2)	821.69	631.04
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	11,074.74	11,197.00

3.2 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มี.ค. 54			31 มี.ค. 53		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ธนาคารแห่งประเทศไทย	23.40	237,270.00	237,293.40	20.02	183,990.00	184,010.02
ธนาคารพาณิชย์	335.40	8,150.00	8,485.40	277.25	-	277.25
อื่นๆ	462.88	1,500.00	1,962.88	333.77	-	333.77
รวม	821.68	246,920.00	247,741.68	631.04	183,990.00	184,621.04
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	0.01	64.47	64.48	-	28.16	28.16
รวมทั้งหมด	821.69	246,984.47	247,806.16	631.04	184,018.16	184,649.20

รายการระหว่างธนาคาร - อื่นๆ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวนเงิน 462.88 ล้านบาท และ 333.77 ล้านบาท ได้รวมเงินฝากของกองทุนเคหะสงเคราะห์ จำนวน 0.19 ล้านบาท และ 0.19 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ได้รวมเงินคงเหลือของ โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 3.26) ซึ่งมียอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวน 1,299.67 ล้านบาท และ 11,297.09 ล้านบาท ตามลำดับ

3.3 เงินลงทุน ประกอบด้วย

3.3.1 เงินลงทุนชั่วคราว

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
เงินลงทุนเพื่อขาย		
พันธมิตร สปท.	399.55	-
ตัวเงินคลัง	170.52	-
รวม	<u>570.07</u>	<u>-</u>
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	(0.52)	-
รวมเงินลงทุนเพื่อขายสุทธิ	<u>569.55</u>	<u>-</u>
ตราสารหนี้ที่จะครบกำหนดใน 1 ปี		
พันธมิตร สปท.	26,454.10	16,462.83
พันธมิตรรัฐบาล	5,605.19	130.94
พันธมิตรรัฐวิสาหกิจ	506.04	1,900.00
ตัวเงินคลัง	205.92	1,232.12
รวม	<u>32,771.25</u>	<u>19,725.89</u>
รวมเงินลงทุนชั่วคราวสุทธิ	<u>33,340.80</u>	<u>19,725.89</u>

3.3.2 เงินลงทุนระยะยาว

เงินลงทุนเพื่อขาย		
พันธมิตรรัฐบาล	102.91	-
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	(0.61)	-
รวมเงินลงทุนเพื่อขายสุทธิ	<u>102.30</u>	<u>-</u>
ตราสารหนี้ที่จะถึงงครบกำหนดภายใน 2 - 5 ปี		
พันธมิตร สปท.	7,293.72	1,902.34
พันธมิตรรัฐบาล	5,478.61	8,615.77
พันธมิตรรัฐวิสาหกิจ	2,544.56	2,129.31
รวม	<u>15,316.89</u>	<u>12,647.42</u>
เงินลงทุนทั่วไป		
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ		
บริษัท นิวเอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน)	-	0.01
บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด	12.00	12.00
บริษัท นมไทย - เคนมาร์ค จำกัด	-	10.00
บริษัท ไทย - แอ็ค โกร เอ็กซ์เชนจ์ จำกัด	50.00	50.00
รวม	<u>62.00</u>	<u>72.01</u>
หัก ค่าเผื่อการค้อยค่า	-	(10.01)
เงินลงทุนทั่วไปสุทธิ	<u>62.00</u>	<u>62.00</u>
รวมเงินลงทุนระยะยาวสุทธิ	<u>15,481.19</u>	<u>12,709.42</u>
รวมเงินลงทุนสุทธิ	<u>48,821.99</u>	<u>32,435.31</u>

เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2553 บริษัท ภูเก็ต เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) ได้ทำการลดทุนโดยการลดมูลค่าหุ้นจากมูลค่าหุ้นละ 1 บาท เป็นหุ้นละ 0.16 บาท ทำให้ราคาหุ้นของเงินลงทุนลดลงจากเดิม 15,800 บาท เป็นจำนวน 2,528 บาท ซึ่ง ช.ก.ศ. ได้บันทึกคัดบัญชีมูลค่าที่ลดลง 13,272 บาท คู่กับค่าเพื่อการค้ำยันค่า ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 ค่าเพื่อการค้ำยันค่าคงเหลือจำนวน 1,580 บาท

เงินลงทุนบริษัท นมไทย - เดนมาร์ก จำกัด คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้มีมติในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 1/2554 เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2554 ให้ความเห็นชอบให้ช.ก.ศ. ตัดจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัท นมไทย - เดนมาร์ก จำกัด ออกจากบัญชีเนื่องจากศาลล้มละลายกลาง ได้มีคำพิพากษาให้บริษัทเป็นบุคคลล้มละลาย มูลค่าเงินลงทุนในบริษัท นมไทย - เดนมาร์ก จำกัด จำนวน 10.00 ล้านบาท เงินลงทุนจำนวนดังกล่าวช.ก.ศ. ได้บันทึกค่าเพื่อการค้ำยันค่าไว้เต็มจำนวนแล้ว

3.4 เงินให้สินเชื่อ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
3.4.1 เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันและโครงการนโยบายรัฐ		
เงินให้สินเชื่อเกษตรกรและสถาบัน		
เกษตรกร	515,785.91	449,682.78
สหกรณ์การเกษตร	35,479.36	25,674.54
กลุ่มเกษตรกร	119.32	39.79
รวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกรและสถาบัน	551,384.59	475,397.11
เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ		
เกษตรกร	2,821.18	3,662.48
สหกรณ์การเกษตร	5.49	6.80
กลุ่มเกษตรกร	16.15	16.16
รวมเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	2,842.82	3,685.44
รวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และโครงการนโยบายรัฐ	554,227.41	479,082.55
3.4.2 ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน ขบ	74.73	90.39
3.4.3 เงินให้สินเชื่ออื่น		
ค้ำเงินซื้อลด	414.10	0.02
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมนิติบุคคล	12,847.45	17,077.77
ลูกหนี้เงินกู้เคหะสงเคราะห์	3,567.69	3,304.92
ลูกหนี้เงินกู้กองทุนบรรเทาภาวะหนี้สินพนักงาน	43.22	40.16
ลูกหนี้เงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน	5,849.85	4,979.67
ลูกหนี้อิสลามขายเชื่อ ม่อนชำระ และเช่าซื้อสุทธิ	368.66	308.26
ลูกหนี้เงินกู้ธนาคารชุมชน	197.62	-
รวมเงินให้สินเชื่ออื่น	23,288.59	25,710.80
รวมเงินให้สินเชื่อ	577,590.73	504,883.74

เงินให้สินเชื่อรวม ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวน 577,590.73 ล้านบาท และ 504,883.74 ล้านบาท ได้รวมเงินให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตรจำนวน 40,970.21 ล้านบาท และ 43,237.09 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐเป็นเงินที่ ช.ก.ส.จ่ายสินเชื่อแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร โดยได้รับเงินจาก ส่วนราชการ (หมายเหตุ 3.16) และเงินทุนของ ช.ก.ส. ตามโครงการนโยบายของรัฐบาล โดย ช.ก.ส.ได้รับค่าบริการและ ขดเชยต้นทุนของเงินกู้เป็นค่าตอบแทน

เงินให้สินเชื่ออื่น ลูกหนี้อิสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อสุทธิ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวน 368.66 ล้านบาท และ 308.27 ล้านบาท ได้หักกำไรจากการขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อรอดบัญชี จำนวน 91.96 ล้านบาท และ 101.78 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร โครงการนโยบายรัฐ และเงินให้สินเชื่ออื่น จำแนกตามประเภทการจัดชั้น ลูกหนี้ ปรากฏดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มี.ค. 54			31 มี.ค. 53		
	ค้ำเงิน	ค่าเผื่อนี้	อัตรา	ค้ำเงิน	ค่าเผื่อนี้	อัตรา
		สงสัยจะสูญ	ร้อยละ		สงสัยจะสูญ	ร้อยละ
เงินให้สินเชื่อที่ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามเกณฑ์						
จัดชั้นปกติ	519,685.28	5,196.85	1	449,191.46	4,491.91	1
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	19,761.55	395.23	2	13,203.92	264.08	2
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	13,268.78	13,268.78	100	12,627.38	12,627.38	100
จัดชั้นสงสัย	7,314.93	7,314.93	100	5,986.77	5,986.77	100
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	17,560.19	17,560.19	100	23,874.21	23,874.21	100
รวม	577,590.73	43,735.98	7.57	504,883.74	47,244.35	9.36
บวก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้ตามความจำเป็น		87,308.14			69,430.51	
รวมค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ		131,044.12			116,674.86	

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้ตามความจำเป็น หมายถึง ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้สำหรับลูกหนี้เงินกู้ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้ประสบภัยธรรมชาติและลูกหนี้ที่มีความไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้

3.5 ดอกเบี้ยค้างรับ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
ดอกเบี้ยค้างรับเกษตรกร	8,425.82	7,339.97
ดอกเบี้ยค้างรับสหกรณ์การเกษตร	24.36	16.57
ดอกเบี้ยค้างรับกลุ่มเกษตรกร	0.22	0.17
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน	67.21	76.77
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้นิติบุคคล	71.83	62.77
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้โครงการธนาคารชุมชน	0.11	-
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้ทะเลสงเคราะห์	0.54	0.52
รวม	8,590.09	7,496.77

ดอกเบี้ยค้างรับเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 รวมจำนวน 8,450.40 ล้านบาท และ 7,356.71 ล้านบาท ประกอบด้วย ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ จำนวน 7,367.74 ล้านบาท และ 6,642.28 ล้านบาท และดอกเบี้ยชำระ จำนวน 1,082.66 ล้านบาท และ 714.43 ล้านบาท ตามลำดับ

3.6 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
ต้นเงินเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และโครงการนโยบายรัฐ	125,235.76	99,617.23
ต้นเงิน EU อีสตามชายเข้าซื้อ ธนาคารชุมชน และเคหะสงเคราะห์	172.47	183.71
เงินให้กู้ยืมนิติบุคคล	5,635.89	16,873.92
รวม (หมายเหตุ 3.31)	131,044.12	116,674.86

3.7 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ข.ก.ส. ได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับหนี้ที่มีปัญหา เพื่อผ่อนคลายภาระในการชำระหนี้ของลูกค้ำ และช่วยการประกอบอาชีพของลูกค้ำ และเพิ่มขีดความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้ำ พร้อมทั้งเป็นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหนี้ของธนาคาร และเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในส่วนที่ธนาคารไม่สูญเสีย โดยวิธีการนำมูลหนี้ของสัญญาเดิมหลายสัญญาของลูกหนี้รายเดียวกันมาจัดทำเป็นสัญญาใหม่ โดยจัดทำเป็น 2 สัญญา สัญญาแรกรวมเฉพาะต้นเงินเดิมทุกสัญญา และคิกคอกเบี้ยตามอัตราปกติ ส่วนสัญญาที่สองรวมเฉพาะคอกเบี้ยรวมทุกสัญญาและไม่คิกคอกเบี้ย โดยกำหนดชำระคืนเงินกู้งวดใหม่ ระยะเวลาไม่เกิน 20 ปี พร้อมทั้งจ่ายสินเชื่อก่อนเพื่อฟื้นฟูการประกอบอาชีพในกรณีรายที่จำเป็น ส่วนหลักเกณฑ์ขั้นต้นและวิธีการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการธนาคารและธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว

ตามมติคณะกรรมการ ข.ก.ส. ในการประชุมครั้งที่ 7/2553 วันที่ 23 กรกฎาคม 2553 เห็นชอบให้ ข.ก.ส. ดำเนินโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรลูกค้ำที่ไม่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) และลูกค้ำที่เป็นสมาชิก กฟก. (ที่แสดงความประสงค์ขอใช้แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของ ข.ก.ส.) โดยสถานะหนี้เป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) หรือหนี้ค้ำเนินคดี นับเป็นรายสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 ต้นเงินคงเป็นหนี้ไม่เกิน 2.5 ล้านบาทต่อราย และหนี้เงินกู้ทุกสัญญาของลูกค้ำตามโครงการฟื้นฟูและพักหนี้เกษตรกรรายย่อย และซากจน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และลูกค้ำมีหนี้ตามสัญญาพักหนี้มาจนถึงปัจจุบัน กำหนดแนวทางปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดย นำต้นเงินครั้งหนึ่ง (ร้อยละ 50) ตั้งเป็นบัญชีรวมต้นเงิน (ต้นเงินปรับปรุงโครงสร้างหนี้) สำหรับต้นเงินที่เหลืออีกครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) ตั้งเป็นบัญชีรวมต้นเงิน (ต้นเงินพักรอการจัดการ) และนำคอกเบี้ยค้างชำระเดิมก่อนปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตั้งเป็นบัญชีรวมคอกเบี้ย (คอกเบี้ยพักรอการจัดการ)

ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุง โครงสร้างหนี้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	จำนวนสัญญา	จำนวนเงิน
ลูกหนี้ปรับปรุง โครงสร้างหนี้ - รวมต้นเงิน	384,374	41,644.58
- รวมคอกเบี้ย	256,371	21,597.19
- ฟื้นฟูการประกอบอาชีพ	4,300	385.42
รวม	645,045	63,627.19

ลูกหนี้ปรับปรุง โครงสร้างหนี้สัญญารวมต้นเงิน และสัญญาฟื้นฟูการประกอบอาชีพ จำนวน 42,030 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.15 ของลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรทั้งหมด สำหรับสัญญารวมคอกเบี้ยเป็นส่วนของคอกเบี้ยซึ่งไม่ได้รับชำระได้ตามบัญชีแล้ว แต่ ข.ก.ส. ได้บันทึกมูลหนี้เป็นสัญญารวมคอกเบี้ยด้วยรหัสโครงการ

3.8 ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐสุทธิ ประกอบด้วย

		หน่วย : ล้านบาท	
	หมายเหตุ	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
ลูกหนี้รอการชดใช้คืนเงินจาก อคส.	3.8.1	77,998.86	90,945.50
ลูกหนี้รอการชดใช้คืนเงินจาก อคก.	3.8.2	29,859.52	30,637.89
ลูกหนี้รอการชดใช้คอกเบี่ยจาก คชก.	3.8.3	7,336.48	6,132.51
ลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกรสุทธิ	3.8.4	3.25	12,501.01
ลูกหนี้รอการชดเชยคอกเบี่ยโครงการพักชำระหนี้	3.8.5	173.65	1,027.01
ลูกหนี้รอการชดเชยคอกเบี่ยมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	3.8.6	161.98	238.52
ลูกหนี้รอการชดเชยคอกเบี่ยโครงการอุทกภัยปี 49	3.8.7	1,580.74	1,680.74
ลูกหนี้รอการชดเชยคอกเบี่ยโครงการอุทกภัยปี 51	3.8.8	880.82	844.63
ลูกหนี้รอการชดเชยคอกเบี่ยโครงการอุทกภัยปี 53	3.8.9	1,619.78	-
ลูกหนี้รอการชดเชยคอกเบี่ยโครงการเฉลี่ยกระแสโคดสีน้ำตาลปี 2552	3.8.10	849.59	-
ลูกหนี้กระทรวงการคลัง-คอกเบี่ยเงินกู้สถาบันการเงิน	3.24	-	681.63
ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการหมอนี่	3.8.11	0.44	-
รวม		132,962.87	137,989.16
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้รอการชดใช้จาก อคส.	3.31	(6,914.12)	(7,520.06)
รวม		126,048.75	130,469.10

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ – ลูกหนี้รอการชดใช้คืนเงินจาก อคส. สำหรับภาระหนี้คืนเงินโครงการรับจำนำผลิตผลที่สิ้นสุดโครงการและไม่มีสินค้าคงเหลือแล้ว ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 มียอดคงเหลือจำนวน 6,914.12 ล้านบาท และ 7,520.06 ล้านบาท ลดลงจำนวน 605.94 ล้านบาท เนื่องจาก ข.ก.ศ. ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้โครงการข้าวเปลือกนาปีปี 47/48 โครงการข้าวเปลือกนาปีปี 48/49 และโครงการระบายข้าว อคส. ปี 48/49(หมายเหตุ 3.8.1) จำนวน 2,488.42 ล้านบาท และตั้งค่าเผื่อฯ โครงการกึ่งขาวเวนนาในปี 52 เพิ่มจากคืนเงิน 973.56 ล้านบาท ค่าเผื่อฯ บันทึกรวม (ลด) ในอัตราร้อยละ 40 ของคืนเงิน ซึ่งเป็นค่าเผื่อที่ลดลง 995.37 ล้านบาทและเพิ่มขึ้น 389.43 ล้านบาท (ค่าเผื่อฯ ลดลงสุทธิจำนวน 605.94 ล้านบาท)

3.8.1 ลูกหนี้รอการชดใช้คืนเงินจาก อคส. ข.ก.ศ. ได้ร่วมมือกับองค์การคลังสินค้า (อคส.) ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามโครงการรับจำนำข้าว โครงการระบายข้าว โครงการรับจำนำกึ่งขาว (ยังไม่ได้หักค่าเผื่อฯ) มีรายละเอียดดังนี้

		หน่วย : ล้านบาท		
	โครงการ	ระยะเวลาโครงการ	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
	ข้าวเปลือกนาปีปี 48	เม.ย.48 - มี.ค.55	358.43	358.43
	ข้าวเปลือกนาปีปี 49	มี.ค.49 - มี.ค.55	3,129.10	3,129.10
	ข้าวเปลือกนาปีปี 50	มี.ค.50 - มี.ค.55	809.33	809.33
	ข้าวเปลือกนาปีปี 47/48	ก.ย.47 - มี.ค.55	3,775.95	4,971.49
	ข้าวเปลือกนาปีปี 48/49	พ.ย.48 - มี.ค.55	7,516.06	7,899.75
	ข้าวเปลือกนาปีปี 49/50	พ.ย.49 - มี.ค.55	304.48	304.48
	ข้าวเปลือกนาปีปี 50/51	พ.ย.50 - มี.ค.55	40.32	40.32
	ระบายข้าว อคส. ปี 48/49	พ.ย.48 - มี.ค.55	378.07	1,287.26
	กึ่งขาวเวนนาในปี 52	ก.ค.52 - มี.ค.55	973.56	-
	รวม โครงการที่ตั้งค่าเผื่อฯ		17,285.30	18,800.16
	ข้าวเปลือกนาปีปี 51	มี.ย.51 - มี.ค.55	25,017.87	26,154.87
	ข้าวเปลือกนาปีปี 52	มี.ค.52 - มี.ค.55	34,832.85	43,873.89
	กึ่งขาวเวนนาในปี 52	ก.ค.52 - มี.ค.55	-	2,116.58
	รับฝากข้าวปี 52/53	พ.ย.52 - ก.ย.53	862.84	-
	รวม โครงการที่ไม่ตั้งค่าเผื่อฯ		60,713.56	72,145.34
รวม			77,998.86	90,945.50

3.8.2 ลูกหนี้ออกการชดใช้คืนเงินจาก อคก.

ช.ก.ส. ได้ร่วมมือกับอคก.ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามโครงการรับจำนำข้าวปรัง มีรายละเอียดดังนี้

โครงการ	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
		31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
ข้าวเปลือกนาปรังปี 51	มิ.ย.51 - มี.ค.55	11,167.24	11,945.60
ข้าวเปลือกนาปรังปี 52	มี.ค.52 - มี.ค.55	18,692.28	18,692.29
รวม		<u>29,859.52</u>	<u>30,637.89</u>

3.8.3 ลูกหนี้ออกการชดใช้ดอกเบี้ยจาก คชก.

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวน 7,336.48 ล้านบาท และ 6,132.51 ล้านบาท ตามลำดับ ประกอบด้วยโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี โครงการระบายข้าว โครงการรับจำนำกุ้งขาว ระยะเวลาตั้งแต่ ปี 2547 - 2552

3.8.4 ลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกร

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวน 12,501.01 ล้านบาท และ 5,800.73 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากโครงการประกันรายได้เกษตรกรประจำปีบัญชี 2552/2553 และ 2553/2554 โดย ช.ก.ส. ดำรงจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิงให้เกษตรกรแทนรัฐบาลไปก่อน มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
โครงการมันสำปะหลังปี 2552/2553	2,433.75	2,035.73
โครงการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2552/2553	5,637.08	5,571.35
โครงการข้าวเปลือก 2552/2553	28,510.71	27,775.35
โครงการข้าวเปลือกนาปรัง 2552/2553	19,301.99	-
โครงการข้าวเปลือก 2553/2554	35,470.56	-
รวม	<u>91,354.09</u>	<u>35,382.43</u>
หัก ได้รับเงินจากรัฐบาล	<u>(78,853.08)</u>	<u>(29,581.70)</u>
รวมลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกรสุทธิ	<u>12,501.01</u>	<u>5,800.73</u>

3.8.5 ลูกหนี้รอกการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวนเงิน 173.65 ล้านบาท และ 1,027.01 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการ โครงการฟื้นฟูและพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนตามนโยบายของรัฐบาลเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยที่มีหนี้ค้ำเงินกู้คงเหลือรวมกันทุกสัญญารายละเอียดไม่เกิน 100,000 บาท และมีปัญหาหนี้ค้างชำระอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยและเป็น เกษตรกรถูกค้าต้องสมัครใจและแสดงความประสงค์เข้าร่วมโครงการ และต้องจัดทำแผนฟื้นฟูอาชีพ ตลอดระยะเวลา 2 ปี เพื่อให้สามารถพัฒนาขีดความสามารถ ในการชำระหนี้ได้หลังจากสิ้นสุดการพักหนี้แล้ว เกษตรกรถูกค้าที่เข้าโครงการฟื้นฟูและพักหนี้ ไม่ต้องชำระค้ำเงินกู้และดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553 เป็นระยะเวลา 2 ปี มีลูกหนี้เข้าร่วมโครงการจำนวน 283,074 ราย รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR เป็นเงินปีละ 1,350 ล้านบาท รวม 2 ปี

3.8.6 ลูกหนี้รอกการชดเชยดอกเบี้ยมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวนเงิน 161.98 ล้านบาท และ 238.52 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ความปกติอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัด ยะลา ปัตตานี และ นราธิวาส ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 - วันที่ 31 มีนาคม 2552 รวม 2 ปี ทั้งนี้จะต้องประเมินสถานการณ์ความไม่สงบทุกปี เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเป็นเกษตรกรทุกรายที่มีหนี้ ณ สิ้นสุดวันที่ 25 ธันวาคม 2550 หยุดชำระค้ำเงินและดอกเบี้ยในส่วน ของค้ำเงินที่ไม่เกิน 200,000 บาท เป็นระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 - วันที่ 31 มีนาคม 2552 รวม 2 ปี โดยรัฐบาลจะชดเชยดอกเบี้ยให้กับ ธ.ก.ส. แทนเกษตรกรทุกราย ในอัตราดอกเบี้ย MRR

ต่อมาคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ได้มีมติรับทราบและเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรถูกค้า ธ.ก.ส. 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยมีสาระสำคัญของแนวทางการช่วยเหลือ ดังนี้ ตามมติ ครม.เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2550 ซึ่งได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2552 ให้มีการขยายต่อไปอีก 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2552 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2555 ให้ความช่วยเหลือพักชำระหนี้เกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ ธ.ก.ส. ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย ธ.ก.ส.จะเป็นผู้รับภาระดอกเบี้ยแทน ในส่วนของเงินค้ำเงินไม่เกิน 200,000 บาท ในปีแรก และรัฐบาลจะเป็นผู้ชดเชยค้ำดอกเบี้ยในปีที่ 2 และ 3 สำหรับดอกเบี้ยในส่วนที่เงินค้ำเงิน 200,000 บาท ให้เกษตรกรรับภาระเอง โดยรัฐบาลชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตราดอกเบี้ย MRR ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 63,018 ราย มีเกษตรกรอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถเบิกเงินชดเชยได้ 39,825 ราย

3.8.7 ลูกหนี้รอกการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 49

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวนเงิน 1,580.74 ล้านบาท และ 1,680.74 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในปี 2549 โดยขยายเวลาการชำระหนี้และงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2549 - วันที่ 31 มีนาคม 2552 โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR - 1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 114,226 ราย

3.8.8 ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 51 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวนเงิน 880.82 ล้านบาท และ 844.63 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ช.ก.ศ. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในปี 2551 โดยขยายเวลาการชำระหนี้และงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 - วันที่ 31 มีนาคม 2554 โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ช.ก.ศ. ในอัตรา MRR - 1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 21,847 ราย

3.8.9 ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 53 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 จำนวนเงิน 1,619.78 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ช.ก.ศ. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในปี 2553 โดยขยายเวลาการชำระหนี้และงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553 - วันที่ 31 มีนาคม 2556 โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ช.ก.ศ. ในอัตรา MRR - 1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 188,999 ราย

3.8.10 ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการเพื่อยกระดับสินค้าสด ปี 2552 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 จำนวนเงิน 849.59 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ช.ก.ศ. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรลูกหนี้ที่ประสบภัยจากการระบาดของเชื้อโรคโคโรนาปี 2552 โดยการขยายระยะเวลาชำระหนี้ และงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 2 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2552 - วันที่ 31 มีนาคม 2554 โดยรัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ช.ก.ศ. ในอัตรา MRR-1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 42,142 ราย

3.8.11 ลูกหนี้โครงการอาสาสมัครที่ปรึกษาการเงินภาคครัวเรือน (หมอหมี่) ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 จำนวนเงิน 0.44 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากการที่รัฐบาลได้มอบหมายให้ ช.ก.ศ. สร้างและพัฒนาบุคลากรอาสาสมัครในการทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำวางแผน ในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน และปัญหาหนี้นอกระบบ และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ รัฐบาลรับภาระในส่วนเงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายของอาสาสมัคร เดือนละ 600 บาทต่อราย

3.9 สินทรัพย์รอการขายสุทธิ เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ตามคำสั่งศาล

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 ทรัพย์สินรอการขาย มีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 มี.ค. 54			
	ยอดยกมา	เพิ่มขึ้น	ลดลง	คงเหลือ
ทรัพย์สินรอการขาย	112.23	-	12.51	99.72
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย	24.73	8.34	4.73	28.34
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	87.50			71.38

หน่วย : ล้านบาท

	31 มี.ค. 53			
	ยอดยกมา	เพิ่มขึ้น	ลดลง	คงเหลือ
ทรัพย์สินรอการขาย	96.27	24.50	8.54	112.23
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย	1.92	23.60	0.79	24.73
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	94.35			87.50

๗.

3.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

31 มี.ค. 54

	ราคาทุน			ค่าเสื่อมราคาสะสม			ที่ดิน อาคารและ		
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	อุปกรณ์สุทธิ
ที่ดิน	2,431.56	37.21	-	2,468.77	-	-	-	-	2,468.77
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	3,514.05	39.57	0.22	3,553.40	2,369.14	121.35	0.21	2,490.28	1,063.12
ส่วนต่อเติมอาคาร	285.56	-	1.18	284.38	272.06	4.27	1.18	275.15	9.23
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	3,406.22	530.60	264.44	3,672.38	2,709.50	489.55	261.84	2,937.21	735.17
ยานพาหนะ	1,850.77	143.06	114.76	1,879.07	1,145.73	221.23	108.37	1,258.59	620.48
สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	1,107.81	989.69	456.50	1,641.00	162.23	-	162.23	-	1,641.00
รวม	12,595.97	1,740.13	837.10	13,499.00	6,658.66	836.40	533.83	6,961.23	6,537.77

หน่วย : ล้านบาท

31 มี.ค. 53

	ราคาทุน			ค่าเสื่อมราคาสะสม			ที่ดิน อาคารและ		
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	อุปกรณ์สุทธิ
ที่ดิน	2,368.75	75.17	12.36	2,431.56	-	-	-	-	2,431.56
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	3,367.53	146.74	0.22	3,514.05	2,246.09	123.21	0.16	2,369.14	1,144.91
ส่วนต่อเติมอาคาร	285.74	-	0.18	285.56	265.30	6.92	0.16	272.06	13.50
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	3,394.22	987.02	975.02	3,406.22	2,579.84	345.34	215.68	2,709.50	696.72
ยานพาหนะ	1,850.43	343.40	343.06	1,850.77	1,274.86	209.50	338.63	1,145.73	705.04
สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	1,615.01	640.67	1,147.87	1,107.81	101.65	60.58	-	162.23	945.58
รวม	12,881.68	2,193.00	2,478.71	12,595.97	6,467.74	745.55	554.63	6,658.66	5,937.31

3.11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

31 มี.ค. 54

	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนสุทธิ
	ต้นงวด	เพิ่ม(ลดลง)	ตัดจำหน่าย	ปลายงวด	ต้นงวด	เพิ่ม(ลดลง)	ตัดจำหน่าย	ปลายงวด	
สิทธิบัตรโปรแกรมคอมพิวเตอร์	382.14	35.32	3.59	413.87	315.19	25.04	3.59	336.64	77.23
	382.14	35.32	3.59	413.87	315.19	25.04	3.59	336.64	77.23

หน่วย : ล้านบาท

31 มี.ค. 53

	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนสุทธิ
	ต้นงวด	เพิ่ม(ลดลง)	ตัดจำหน่าย	ปลายงวด	ต้นงวด	เพิ่ม(ลดลง)	ตัดจำหน่าย	ปลายงวด	
สิทธิบัตรโปรแกรมคอมพิวเตอร์	385.63	23.13	26.62	382.14	320.63	21.18	26.62	315.19	66.95
	385.63	23.13	26.62	382.14	320.63	21.18	26.62	315.19	66.95

3.12 สินทรัพย์อื่นสุทธิ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
ลูกหนี้รอค่าเงินการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS	756.69	756.69
หัก ค่าเผื่อค้อยค่าลูกหนี้รอค่าเงินการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS	(756.69)	-
	-	756.69
ลูกหนี้อื่น	295.33	399.16
หัก ค่าเผื่อการค้อยค่าลูกหนี้รอการชดใช้	(27.36)	(5.47)
	267.97	393.69
ลูกหนี้เงินกองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน	1,675.99	1,489.18
ลูกหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครู	751.57	990.34
คอกเบี้ยเงินฝากจ่ายล่วงหน้า	0.30	-
คอกเบี้ยค้างรับเงินลงทุน	183.54	83.86
เงินมัดจำ	5.39	4.71
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	18.95	14.86
หัตถคงคลัง	3.12	3.94
รายได้ค้างรับ - ค่าบริการ โครงการประกันรายได้	503.68	614.82
รายได้ค้างรับ - ค่าบริการ โครงการอื่นๆ	102.54	44.94
รายได้ค้างรับ - ชดเชยต้นทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ	123.56	103.38
ค่าใช้จ่ายรอตัดจ่าย	626.57	523.89
น้ำมันเชื้อเพลิง	0.17	0.08
สิทธิการเช่า	2.47	3.56
รวมสินทรัพย์อื่นสุทธิ	4,265.82	5,027.94

ลูกหนี้เงินกองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน และลูกหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครู เป็นเงินที่ ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อ โดยได้รับเงินจากส่วนราชการตามโครงการนโยบายรัฐบาล ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริการเป็นค่าตอบแทน

สิทธิการเช่า ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวน 2.47 ล้านบาท และ 3.56 ล้านบาท ตามลำดับ ได้หักรายการสิทธิการเช่าตัดบัญชีจำนวน 1.26 ล้านบาท และ 1.43 ล้านบาท ตามลำดับ

ในงวดนี้ ธ.ก.ส. ได้บันทึกค่าเผื่อการค้อยค่าของลูกหนี้รอค่าเงินการบอกเลิกสัญญา CBS จำนวน 756.69 ล้านบาท เนื่องจากระบบ CBS ไม่สามารถใช้งานได้และ ธ.ก.ส. ได้บอกเลิกสัญญา ซึ่งอยู่ระหว่างการเรียกชดใช้มูลค่าทรัพย์สินตามโครงการจากสัญญา และได้บันทึกค่าเผื่อการค้อยค่าสำหรับลูกหนี้รอการชดใช้ที่ไม่เคลื่อนไหวเป็นเวลาเกินกว่า 1 ปี ในอัตราร้อยละ 100 จำนวน 27.36 ล้านบาท

3.13 เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
จ่ายเงินเมื่อทวงถาม	1,960.38	1,940.29
ออมทรัพย์	536,300.72	459,495.55
จ่ายเงินเมื่อสิ้นระยะเวลา		
- ไม่ถึง 6 เดือน	59,595.73	60,033.84
- 6 เดือนไม่ถึง 1 ปี	16,832.11	16,402.10
- 1 ปีขึ้นไป	2,083.58	3,101.96
บัตรเครดิตฝากทวีสิน	109,800.69	101,525.26
รวม	<u>726,573.21</u>	<u>642,499.00</u>

3.14 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มี.ค. 54			31 มี.ค. 53		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ตั๋วสัญญาใช้เงิน-ธนาคารพาณิชย์	300.00	-	300.00	-	-	-
ตั๋วสัญญาใช้เงิน-ธนาคารอื่น	9,960.00	500.00	10,460.00	-	-	-
ตลาดซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชน	-	40,300.00	40,300.00	-	6,300.00	6,300.00
รวม	<u>10,260.00</u>	<u>40,800.00</u>	<u>51,060.00</u>	<u>-</u>	<u>6,300.00</u>	<u>6,300.00</u>

3.15 เงินกู้ยืม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มี.ค. 54			31 มี.ค. 53		
	กำหนดชำระ		รวม	กำหนดชำระ		รวม
	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี		ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี	
เงินกู้ในประเทศ	2,957.84	11,025.84	13,983.68	1,388.17	12,031.27	13,419.44
เงินกู้ต่างประเทศ						
เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC)	360.17	2,012.45	2,372.62	374.00	2,372.62	2,746.62
รวม	<u>3,318.01</u>	<u>13,038.29</u>	<u>16,356.30</u>	<u>1,762.17</u>	<u>14,403.89</u>	<u>16,166.06</u>

เงินกู้ในประเทศ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 จำนวน 13,983.68 ล้านบาท ประกอบด้วยเงินกู้จากธนาคารออมสิน จำนวน 1,952.41 ล้านบาท เงินกู้กระทรวงการคลัง จำนวน 31.27 ล้านบาท และออกพันธบัตรช.ก.ส. จำนวน 12 ครั้งๆ ละ 1,000 ล้านบาท รวมจำนวน 12,000 ล้านบาท มีรายละเอียดดังนี้

1. เงินกู้จากธนาคารออมสิน โดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน เป็นเงินกู้เพื่อใช้ในโครงการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงิน 2,125.06 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ย 0.01 ต่อปี ช.ก.ส. ได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน เลขที่ รกส/น 4/2553 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2553 จำนวน 200.07 ล้านบาท ครบกำหนดชำระวันที่ 13 ธันวาคม 2554 และตั๋วสัญญาใช้เงิน เลขที่ รกส/น 6/2553 ลงวันที่ 4 มกราคม 2554 จำนวน 1,752.34 ล้านบาท ครบกำหนดชำระวันที่ 4 มกราคม 2555 คงเหลือวงเงินที่ยังไม่ได้เบิกรับ จำนวน 172.65 ล้านบาท

2. เงินกู้จากกระทรวงการคลัง (โครงการรัฐบัญญัติ 480) เป็นเงินกู้เพื่อให้เกษตรกรระยะสั้นและปานกลาง เฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วงเงิน 116.42 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.25 ต่อปี คงเหลือจำนวน 11.27 ล้านบาท โดยมีกำหนดชำระคืนต้นเงินกู้ ทุกวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปีๆ ละ 3.76 ล้านบาท ซึ่งมีกำหนดชำระงวดสุดท้ายวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และเงินกู้จากกระทรวงการคลัง (งบประมาณรายจ่ายปี 2516) เป็นเงินกู้เพื่อให้เกษตรกรตามโครงการสินเชื่อ การเกษตรระยะยาว วงเงิน 50 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี คงเหลือจำนวน 20 ล้านบาท โดยมีกำหนดชำระคืน ต้นเงินกู้ทุกวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปีๆ ละ 1.66 ล้านบาท ซึ่งมีกำหนดชำระงวดสุดท้ายวันที่ 31 ธันวาคม 2565

3. การออกพันธบัตรช.ก.ส. จำนวน 12 ครั้งๆ ละ 1,000 ล้านบาท รวมจำนวน 12,000 ล้านบาท ชำระดอกเบี้ย ทุก 6 เดือน สำหรับคืนเงินชำระครั้งเดียวเมื่อครบกำหนด รายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ครั้งที่/ปี	อายุพันธบัตร (ปี)	อัตราดอกเบี้ย % (ต่อปี)	ครบกำหนดชำระ	จำนวนเงิน
1/2551	5	4.45	25 กันยายน 2556	1,000.00
2/2551	7	4.55	25 กันยายน 2558	1,000.00
1/2552	6	3.55	5 กุมภาพันธ์ 2558	1,000.00
2/2552	8	3.97	5 กุมภาพันธ์ 2560	1,000.00
3/2552	10	4.29	5 กุมภาพันธ์ 2562	1,000.00
4/2552	6	3.60	19 กุมภาพันธ์ 2558	1,000.00
6/2552	10	4.29	19 กุมภาพันธ์ 2562	1,000.00
7/2552	3	2.00	26 มีนาคม 2555	1,000.00
8/2552	7	4.20	25 กันยายน 2559	1,000.00
9/2552	8	4.25	25 กันยายน 2560	1,000.00
10/2552	9	4.29	25 กันยายน 2561	1,000.00
11/2552	5	3.90	6 ตุลาคม 2557	1,000.00
รวม				<u>12,000.00</u>

สำหรับพันธบัตร ช.ก.ส. 2552 ครั้งที่ 5 ยกเลิกการประมูล

เงินกู้ต่างประเทศ เป็นเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC) ครั้งที่ 5 - 13 จำนวน 9 สัญญา ช.ก.ส. ได้นำไปขายฝากกับธนาคาร แห่งประเทศไทยทั้งจำนวน มีเงินกู้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 จำนวน 9,871.32 ล้านบาท เป็นเงินบาทจำนวน 2,372.62 ล้านบาท เฉพาะเงินกู้ตามสัญญา ครั้งที่ 5 ซึ่งมีจำนวน 78.05 ล้านบาท เป็นเงินบาทจำนวน 8.57 ล้านบาท ช.ก.ส. ได้ตั้งประมาณการ ความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนไว้ตั้งแต่ปีบัญชี 2526 ซึ่งช.ก.ส. ได้เฉลี่ยการรับรู้ประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยน เป็นราย ได้ตามยอดเงินกู้ที่ผ่อนชำระ และมียอดคงเหลือจำนวน 0.02 ล้านบาท แสดงรวมอยู่ในรายการเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น ในงวดนี้รับรู้ประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนเป็นราย ได้จำนวน 1.16 ล้านบาท

สำหรับเงินกู้ตามสัญญาครั้งที่ 6-13 จำนวน 9,793.27 ล้านบาท เป็นเงินบาทจำนวน 2,364.05 ล้านบาท ช.ก.ส. ไม่ได้ตั้งประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนไว้

3.16 เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล

บ.ก.ศ. ได้รับเงินจากส่วนราชการเพื่อจ่ายสินเชื่อให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป (ข้าราชการครู) ตามนโยบายของรัฐบาล และนำเงินส่งคืนส่วนราชการเมื่อได้รับชำระหนี้เงินกู้จากเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป (ข้าราชการครู) จากการให้สินเชื่อโครงการพิเศษ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
เจ้าหนี้ค้ำปฏิกิริยทรวง	0.49	0.50
เจ้าหนี้โครงการปรับระบบการเกษตร	5.39	5.59
เจ้าหนี้โครงการปลูกไม้ยืนต้นเศรษฐกิจทดแทนมันสำปะหลัง	1.70	1.83
เจ้าหนี้โครงการนำร่องเพื่อลดพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง	21.40	22.30
เจ้าหนี้บริหารจัดการผลไม้	80.00	80.00
เจ้าหนี้แผนฟื้นฟูการเกษตร	474.71	474.93
เจ้าหนี้ตามแผนปรับโครงสร้างระบบผลิตการเกษตร	1,584.36	1,587.11
เจ้าหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครู	752.00	990.54
กองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน	1,722.14	1,519.69
รวม	<u>4,642.19</u>	<u>4,682.49</u>

3.17 กองทุนป่าเหมือง

เงินกองทุนป่าเหมือง เป็นเงินที่กันไว้ตามข้อบังคับกองทุนป่าเหมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกันเงินไว้จ่ายให้กับพนักงานที่ออกจากงาน เงินกองทุนป่าเหมืองมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
ยอดยกมา	232.60	223.67
รับสมทบระหว่างปี	23.27	23.15
จ่ายปันหนึ่งและโอนไปกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	(10.63)	(14.22)
ยอดคงเหลือปลายงวดตามการระงับหนี้ที่ค้างจ่ายกรณีพนักงานออกจากงาน	<u>245.24</u>	<u>232.60</u>

3.18 หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
แควเซอร์เช็ด และเช็ดของขวัญ	582.09	436.19
เงินประกัน	27.55	24.59
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	3,374.57	2,982.35
สำรองกองทุนประกันภัย	69.33	69.58
เจ้าหนี้เงินกองทุน	2,332.13	1,230.32
เจ้าหนี้อื่น	8,896.09	2,514.51
รวม	<u>15,281.76</u>	<u>7,257.54</u>

เจ้าหนี้เงินกองทุน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวน 2,332.13 ล้านบาท และ 1,230.32 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นเงินสมทบเข้ากองทุนตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ช.ก.ศ. ครั้งที่ 4/2554 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2554 และ ครั้งที่ 3/2553 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2553 มีมติอนุมัติเห็นชอบหลักการจัดสรรเงินจากรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายเพื่อสมทบกองทุนสนับสนุนการวิจัย กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ ในอัตราไม่เกินร้อยละ 20 ของรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่าย โดยพิจารณาตามผลประกอบการและความเหมาะสมในแต่ละปี ในปีบัญชี 2553 และ 2552 จำนวน 1,200 ล้านบาท และ 900 ล้านบาท ตามลำดับ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท							
	31 มี.ค. 54				31 มี.ค. 53			
	ยอดยกมา	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	ยอดยกมา	เพิ่ม	คงเหลือ	
เจ้าหนี้กองทุนสนับสนุนการวิจัย	100.00	100.00	(56.25)	143.75	-	100.00	100.00	
เจ้าหนี้กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า	500.00	300.00	-	800.00	-	500.00	500.00	
เจ้าหนี้กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	300.00	200.00	(22.68)	477.32	-	300.00	300.00	
เจ้าหนี้กองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ	330.32	600.00	(19.26)	911.06	330.32	-	330.32	
รวม	1,230.32	1,200.00	(98.19)	2,332.13	330.32	900.00	1,230.32	

- 1) เจ้าหนี้กองทุนสนับสนุนการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาของธนาคาร
- 2) เจ้าหนี้กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการตลาดให้แก่ลูกค้า
- 3) เจ้าหนี้กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกรและชุมชน อย่างเป็นระบบ สนับสนุนการพัฒนาชุมชนต้นแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่
- 4) เจ้าหนี้กองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของลูกค้าที่ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ

เจ้าหนี้อื่น จำนวน 8,896.09 ล้านบาท เป็นเจ้าหนี้ออจ่ายคืนให้ส่วนราชการ จำนวน 4,647.60 ล้านบาท ลูกค้าและบุคคลภายนอก จำนวน 3,682.84 ล้านบาท และอื่นๆ จำนวน 565.65 ล้านบาท

3.19 ทุนเรือนหุ้น ประกอบด้วย

	31 มี.ค. 54		31 มี.ค. 53	
	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
หุ้นสามัญ				
กระทรวงการคลัง	473,648,146	47,364.81	457,631,059	45,763.10
สถาบันเกษตรกร	703,258	70.33	647,250	64.73
สถาบันการเงิน	300	0.03	-	-
เอกชน	169,790	16.98	106,402	10.64
รวม	474,521,494	47,452.15	458,384,711	45,838.47
หุ้นบุริมสิทธิ				
เอกชน	1,910	0.19	2,282	0.23
รวม	1,910	0.19	2,282	0.23
รวม	474,523,404	47,452.34	458,386,993	45,838.70

หุ้นสามัญ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2553 กระทรวงการคลัง ได้ใช้เงินปันผลที่ได้จาก ช.ก.ส. ซื้อหุ้นเพิ่มจำนวน 16,017,087 หุ้น และสถาบันเกษตรกรซื้อหุ้นเพิ่มจำนวน 56,008 หุ้น สถาบันการเงินซื้อหุ้นเพิ่มจำนวน 300 หุ้น และเอกชนซื้อหุ้นเพิ่มจำนวน 63,388 หุ้น รวมเป็นหุ้นสามัญเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น 16,136,783 หุ้น จึงเป็นทุนที่ออก และเรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว จำนวน 474,521,494 หุ้น เป็นเงิน 47,452.15 ล้านบาท (กระทรวงการคลังถือหุ้นร้อยละ 99.82)

หุ้นบุริมสิทธิ เป็นหุ้นที่ครบกำหนดไถ่ถอนแล้วทั้งจำนวนเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2549 ในงวดนี้เอกชนไถ่ถอนคืน จำนวน 372 หุ้น เป็นเงิน 0.04 ล้านบาท

3.20 การจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผล

ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0811.2/2770 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2553 อนุมัติให้ ช.ก.ส. จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีบัญชี 2552 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
โบนัสกรรมการ	3.04
โบนัสพนักงาน	2,544.44
เงินปันผลหุ้นสามัญ (จำนวน 458,384,711 หุ้น หุ้นละ 3.50 บาท)	1,604.35
สำรองตามกฎหมาย	810.00

ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0811.2/14 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2552 อนุมัติให้ ช.ก.ส. จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีบัญชี 2551 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
โบนัสกรรมการ	2.32
โบนัสพนักงาน	2,328.30
เงินปันผลหุ้นสามัญ (จำนวน 424,553,939 หุ้น หุ้นละ 3.25 บาท)	1,379.80
สำรองตามกฎหมาย	690.00

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2535 กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินปันผลของ ช.ก.ส. โดยในส่วนของเงินปันผลของกระทรวงการคลังประจำปีบัญชี 2552 และ 2551 จำนวน 1,601.71 ล้านบาท และ 1,377.53 ล้านบาท ตามลำดับ ให้จ่ายโดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ ช.ก.ส. ทั้งจำนวน และตามพระราชบัญญัติ ช.ก.ส. มาตรา 37 กำหนดให้ทุกคราวที่ ช.ก.ส. จ่ายเงินปันผลให้จัดสรรกำไรไว้เป็นเงินสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่ายประจำปี เมื่อสำรองตามกฎหมายมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่า ธนาคารจะงดการจัดสรร หรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้

3.21 เงินกองทุนตามกฎหมาย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	47,452.34	45,838.70
ทุนสำรองตามกฎหมาย	4,905.21	4,095.21
กำไรสุทธิคงเหลือหลังการจัดสรร	29,372.68	23,622.77
รวมเงินกองทุนตามกฎหมาย	<u>81,730.23</u>	<u>73,556.68</u>

ตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงกองทุนของ ธ.ก.ส. พ.ศ. 2551 กำหนดให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ และภาระผูกพันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยมีเงื่อนไขว่า เงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์และภาระผูกพันดังกล่าว ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 ธ.ก.ส.ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนตามกฎหมายที่กำหนด ดังนี้

	อัตราส่วน	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
เงินกองทุนทั้งสิ้น	13.97	13.81
เงินกองทุนชั้นที่ 1	13.97	13.81

3.22 สำรองตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติของ ธ.ก.ส. มาตรา 37 ให้ ธ.ก.ส. จัดสรรกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่ายประจำปี เมื่อสำรองตามกฎหมายมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่า ธนาคารจะงดการจัดสรร หรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้

3.23 ภาระผูกพันอื่น ธ.ก.ส. ได้ออกหนังสือคำประกันให้แก่บุคคลทั่วไปและกิจการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
คำประกันการกู้ยืมเงิน	2.66	3.74
คำประกันการทำงาน	52.80	54.25
คำประกันสัญญาจ้างต่าง ๆ	1,794.95	1,756.64
คำประกันการใช้กระแสไฟฟ้า น้ำประปา	138.92	115.71
คำประกันสัญญาซื้อขาย	177.05	205.38
คำประกันการรับจัดบริการขนส่งในกิจการธัญ	1.33	1.32
ภาระผูกพันของซื้อ Forward	102.16	-
ภาระผูกพันจากการเปิด L/C	101.21	-
ภาระผูกพันตั๋ว L/C Term	0.87	-
รวมภาระผูกพันอื่น	<u>2,371.95</u>	<u>2,137.04</u>

3.24 ภาวะผูกพันโครงการรับจำนำผลิตผล ความโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 3.26) ซึ่งโครงการนี้จะบันทึกบัญชีแยกจากการดำเนินงานตามปกติของ ช.ก.ส. แต่เป็นภาวะผูกพันจากการดำเนินงานตามโครงการ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 ให้ ช.ก.ส. กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย และธนาคารที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำผลิตผลทางการเกษตรในวงเงินไม่เกิน 110,000 ล้านบาท โดยมีกระทรวงการคลังค้ำประกันค้ำเงินและคอกเบี้ย ทั้งนี้ให้รัฐบาลรับภาระค้ำเงินและคอกเบี้ยจากเงินกู้ โดย ช.ก.ส. ออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้ธนาคาร ที่เข้าร่วมโครงการ ตั๋วสัญญาใช้เงินแต่ละฉบับมีระยะเวลาเงินกู้ไม่เกิน 1 ปี 6 เดือนนับจากวันทำสัญญา (วันครบกำหนดไม่เกินวันที่ 19 พ.ค. 53) อัตราคอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 4.95 ตั้งแต่วันที่ 19 พ.ย. 51 ถึงวันที่ 18 พ.ค. 52 และ ร้อยละ 1.98 ตั้งแต่วันที่ 19 พ.ค. 52 เป็นต้นไป

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2552 อนุมัติให้ ช.ก.ส. สามารถดำเนินการบริหารหนี้ด้วยการ Refinance ช.ก.ส. จึงดำเนินการกู้ Term Loan เพื่อชำระตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งวงเงินกู้ Term Loan มีระยะเวลาครบกำหนดไม่เกินวันที่ 19 พ.ย. 54 อัตราคอกเบี้ยค่าสุดของอัตราคอกเบี้ยเงินฝากประจำ 6 เดือน ประเภทบุคคลธรรมดา(FDR) ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง เฉลี่ยเป็นฐานในการคำนวณคอกเบี้ยเงินกู้ บวกส่วนต่าง (Spread) ตามการประมูล

สำหรับงวดสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง ขอให้ ช.ก.ส. สำรองจ่ายคอกเบี้ยที่เกิดจากการ Refinance ไปก่อน โดยบันทึกเป็นลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ จำนวน 681.63 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.8) ซึ่ง ช.ก.ส. ได้รับชำระแล้วเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2553

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 มียอดเงินกู้คงเหลือดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มี.ค. 54			31 มี.ค. 53		
	Term Loan	ตั๋วสัญญาใช้เงิน	รวม	Term Loan	ตั๋วสัญญาใช้เงิน	รวม
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	21,522.00	-	21,522.00	17,500.00	9,320.00	26,820.00
ธนาคารออมสิน	25,290.00	-	25,290.00	32,650.00	9,620.00	42,270.00
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	8,000.00	-	8,000.00	8,000.00	3,440.00	11,440.00
รวมภาวะผูกพัน	54,812.00	-	54,812.00	58,150.00	22,380.00	80,530.00

3.25 โครงการประกันรายได้มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และ ข้าวเปลือก

โครงการประกันรายได้ผลิตผลการเกษตร ปี 2552/2553 ช.ก.ส. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 26 พฤษภาคม 2552 วันที่ 14 กรกฎาคม 2552 และวันที่ 21 กรกฎาคม 2552 เห็นชอบในหลักการโครงการประกันรายได้มันสำปะหลัง ปี2552/53 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2552/53 และข้าวเปลือก ปี 2552/53 ตามลำดับ โดยมอบหมายให้ ช.ก.ส.ดำเนินการประกันรายได้ผลิตผลการเกษตรทั้ง 3 ชนิด โดย ช.ก.ส. จะได้รับค่าบริหารโครงการจากรัฐบาล

เกษตรกรผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและมีหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการต้องทำสัญญาประกันรายได้กับ ช.ก.ส. ณ วันที่ใช้สิทธิที่ระบุไว้ตามสัญญา หากราคาอ้างอิงต่ำกว่าราคาประกันรายได้ที่กำหนดในสัญญาเกษตรกรจะได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาล

ตามมติ คณะรัฐมนตรี วันที่ 13 ตุลาคม 2552 ให้ ช.ก.ส. สำรองจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิงให้แก่เกษตรกรแทนรัฐบาลไปก่อนเป็นการชั่วคราวตามจำนวนเงินชดเชยส่วนต่างที่จะต้องจ่ายให้แก่เกษตรกรจนกว่าจะได้รับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 โดยคิกคอกเบี้ยจากเงินจำนวนดังกล่าวในอัตราร้อยละ 1.98 ต่อปี ของจำนวนเงินและระยะเวลาที่ ช.ก.ส. สำรองจ่ายไปก่อน

สำหรับโครงการนี้มีการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิง จำนวน 91,354.09 ล้านบาท และได้รับชำระคืนจากรัฐบาล จำนวน 78,853.08 ล้านบาท คงเหลือจำนวน 12,501.01 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.8.4) ในงวดนี้ ช.ก.ส. คิกคอกเบี้ยจากเงินจำนวนดังกล่าว เป็นจำนวนเงิน 291.52 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.28)

โครงการประกันรายได้ผลิตผลการเกษตร ปี 2553/2554 ช.ก.ส. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 15 มิถุนายน 2553 วันที่ 29 มิถุนายน 2553 และวันที่ 14 กันยายน 2553 เห็นชอบในหลักการ โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังปี 2553/54 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2553/54 และข้าวเปลือก ปี 2553/54 ตามลำดับ โดยมอบหมายให้ ช.ก.ส. ดำเนินการจัดทำสัญญาประกันรายได้เกษตรกรและจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับเกณฑ์กลางอ้างอิง กรณีที่ราคาประกันสูงกว่าเกณฑ์กลางอ้างอิง และให้ ช.ก.ส. ได้รับความบริหารโครงการประกันรายได้ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,590.65 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.29)

การบริหารโครงการประกันรายได้เกษตรกรที่ ช.ก.ส. ได้รับชดเชยต่อรายในปีการผลิต 2552/2553 และ 2553/2554 ดังนี้

การบริหารโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูก	ปี 2552 / 2553		ปี 2553 / 2554	
	ใช้สิทธิ	ไม่ใช้สิทธิ	ใช้สิทธิ	ไม่ใช้สิทธิ
	หน่วย:บาท			
- มันสำปะหลัง	382	356	200	200
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	382	356	200	200
- ข้าวเปลือก (รอบ 1)	382	356	315	289
- ข้าวเปลือก (รอบ 2)	315	289	315	289

3.26 โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (แยกแสดงงบการเงินจากการดำเนินงานปกติของ ช.ก.ส.)

ช.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/52 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 เห็นชอบในหลักการ โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปีปีการผลิต 2551/52 โครงการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปีการผลิต 2551/52 โครงการแทรกแซงมันสำปะหลังปีการผลิต 2551/52 ต่อมามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2552 เห็นชอบเพิ่มเติมโครงการปาล์มน้ำมันและโครงการยางพารา โดยรัฐบาลจัดหาเงินทุนให้ ช.ก.ส. โดยมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการวงเงิน 3,932.70 ล้านบาท ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 อนุมัติให้ ช.ก.ส. กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารนครหลวงไทยและธนาคารทหารไทย ในวงเงินไม่เกิน 110,000 ล้านบาท ด้วยการออกค้ำสัญญาใช้เงินเป็นคราวๆ ตามแผนการใช้จ่ายเงินโครงการ โดยมีกระทรวงการคลังค้ำประกันค้ำเงินและดอกเบี้ย ทั้งนี้ให้รัฐบาลรับภาระค้ำเงิน ดอกเบี้ยจากเงินกู้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง ในวงเงิน 3,932.70 ล้านบาท โดยแยกบัญชีงบการเงินจากการดำเนินงานปกติของ ช.ก.ส. ตามโครงการในลักษณะธุรกรรมตามนโยบายพิเศษของรัฐ (Public Service Obligation : PSO) และให้ผลการคำนวณโครงการดังกล่าวไม่นับรวมเป็นสินทรัพย์เสี่ยง ที่ใช้ในการคำนวณสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CAR) ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการคำนวณเงินกองทุนของ ช.ก.ส.

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 ช.ก.ส. ได้กู้เงินโดยออกค้ำสัญญาใช้เงิน และเงินกู้ Term Loan จำนวน 54,812 ล้านบาท และ 80,530 ล้านบาท ตามลำดับ (หมายเหตุ 3.24) นำไปจ่ายเงินกู้เกษตรกรโครงการต่างๆ โดยมีลูกหนี้คงเหลือ จำนวน 54,695.23 ล้านบาท และ 70,287.94 ล้านบาท ตามลำดับ (ไม่รวมอยู่ในงบการเงินของ ช.ก.ส.) ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปีปีการผลิต 2551/2552	40,315.92	48,060.04
โครงการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปีการผลิต 2551/2552	4,265.31	5,032.75
โครงการแทรกแซงมันสำปะหลังปีการผลิต 2551/2552	10,114.00	11,931.35
โครงการสนับสนุนสถาบันเกษตรกรแปรรูปยางพารา	-	5,263.80
รวม	54,695.23	70,287.94

เงินสดคงเหลือของโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 ได้บันทึกรวมอยู่ในงบการเงิน ข.ก.ศ. โดยแสดงคู่กับบัญชีเจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลปีการผลิต 2551/2552 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
สินทรัพย์		
เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หมายเหตุ 3.2)	1,299.67	11,297.09
หนี้สิน		
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลปีการผลิต 2551/2552 ประกอบด้วย		
- เงินกู้ Term Loan เหลือจ่าย	116.77	10,242.06
- เงินชดเชยจากรัฐบาล	908.58	836.92
- เงินรับจากลูกหนี้ร้อไอโฟนให้รัฐบาล	274.32	218.11
รวม	1,299.67	11,297.09

ข.ก.ศ. ได้รับคำบริหารโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร สำหรับงวดวันที่ 31 มีนาคม 2554 เป็นจำนวน 366.24 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.29) โดยคำนวณจากค้ำเงินกู้คงเหลือรายวันในอัตราร้อยละ 3 ของค้ำเงินกู้จำนำใบประทวนสินค้าเป็นประกัน และอัตราร้อยละ 4 ของค้ำเงินกู้จำนำผู้งดาง ทั้งนี้ ข.ก.ศ. ได้บันทึกรายได้คำบริหารโครงการตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงปัจจุบันรวมเป็นจำนวน 2,932.40 ล้านบาท

3.27 รายได้คอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
รายได้คอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกร	31,598.73	29,243.67
รายได้คอกเบี้ยเงินกู้สถาบันเกษตรกร	1,240.73	1,147.58
รายได้คอกเบี้ยเงินกู้นโยบายรัฐ	329.98	1,393.68
รายได้เงินชดเชยหักชำระหนี้	-	903.86
รายได้เงินชดเชยมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	161.98	-
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 2549	-	50.82
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 2551	136.19	405.72
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 2553	1,619.78	-
รายได้เงินชดเชยเพื่ยกระ โคคติน้ำตาลปี 2552	849.59	-
รายได้คอกเบี้ยลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	1.99	8.02
รายได้คอกเบี้ยกองทุนหมู่บ้าน	-	9.12
รายได้คอกเบี้ยเงินกู้นิติบุคคล	492.93	766.41
รายได้คอกเบี้ยอิสลามขาตั้งซื้อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อสุทธิ	39.73	20.31
รายได้คอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารชุมชน	4.44	-
รวมรายได้คอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ	36,476.07	33,949.19

3.28 รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
โครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร	7.32	9.45
โครงการแผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิต	3.51	8.69
โครงการรับจำนำผลิตผล	4,961.35	5,145.58
โครงการประกันรายได้ (หมายเหตุ 3.25)	291.52	102.46
รวม	5,263.70	5,266.18

รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน โครงการรับจำนำผลิตผลสำหรับงวดสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553 จำนวนเงิน 4,961.35 ล้านบาท และ 5,145.58 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นโครงการที่มีมติคณะรัฐมนตรี และมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก) มอบหมายให้ ธ.ก.ส. จัดหาเงินมาใช้ดำเนินโครงการ โดยรัฐบาลจะชดเชยต้นทุนเงินและชดเชยต้นทุนเงินให้กับ ธ.ก.ส. ในอัตราที่กำหนดตามระยะเวลาของแต่ละโครงการ กรณีระยะเวลาโครงการสิ้นสุดลงก็จะหยุดการรับรู้รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน และหากมีต้นทุนที่รัฐบาลต้องชดใช้ให้กับ ธ.ก.ส. คงเหลืออยู่จะรับรู้รายได้อีกครั้งเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรี หรือมติคชก. ให้ขยายระยะเวลาโครงการออกไป โดยจะรับรู้รายได้ต่อจากวันที่หยุดรับรู้รายได้ครั้งก่อนถึงวันที่สิ้นสุดระยะเวลาโครงการที่ขยายออกไป

3.29 รายได้ค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 3.26)	366.24	1,997.09
โครงการประกันรายได้ผลิตผลการเกษตร (หมายเหตุ 3.25)	1,590.65	1,502.27
โครงการนโยบายรัฐอื่นๆ	165.82	176.89
รวม	2,122.71	3,676.25

3.30 รายได้อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
รายได้ตลาดกลางและนางข้าว	12.50	13.89
รายได้ค่าดูราชการนิยม	10.70	12.93
รายได้จากการขายทรัพย์สิน	39.04	114.28
รายได้เบ็ดเตล็ด	174.93	131.51
รวมรายได้อื่น	237.17	272.61

3.31 หนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญ ประกอบด้วย

	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		หน่วย : ล้านบาท	
			หนี้สงสัยจะสูญ	
	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53	31 มี.ค. 54	31 มี.ค. 53
เกษตรกร - ปกติ ค้ำชားและค้ำเนินคคี	30,399.98	28,980.87	1,419.11	5,857.21
- ลูกหนี้ที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูฯ	13,840.35	-	13,840.35	-
- ปรับปรุงโครงสร้างหนี้(รวมต้น)	41,242.12	36,781.64	4,460.48	(81.65)
- ลูกหนี้ที่ประสบภัยธรรมชาติ	32,562.53	20,279.30	12,283.23	2,231.73
- โครงการพักชำระหนี้	157.24	7,019.00	(6,861.76)	(1,196.81)
- มาตรการช่วยเหลือ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	4,845.95	3,742.32	1,103.63	(531.41)
- โครงการนโยบายรัฐ	510.70	1,075.20	(564.50)	(204.74)
- อื่นๆ	776.95	942.07	(165.12)	121.77
สหกรณ์การเกษตร - ปกติ ค้ำชားและค้ำเนินคคี	872.52	767.54	104.98	(76.97)
- โครงการนโยบายรัฐ	2.09	2.87	(0.78)	-
กลุ่มเกษตรกร - ปกติ ค้ำชားและค้ำเนินคคี	9.18	10.27	(1.09)	(2.80)
- โครงการนโยบายรัฐ	16.15	16.15	-	-
รวม	125,235.76	99,617.23	25,618.53	6,116.33
ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	74.55	90.22	(15.67)	(28.32)
ลูกหนี้อิสลามขายเช่าซื้อค้ำชား	94.71	91.79	2.92	(55.65)
ลูกหนี้เงินกู้เคหะสงเคราะห์	1.23	1.70	(0.47)	-
ลูกหนี้ธนาคารชุมชน	1.98	-	1.98	-
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมนิติบุคคล	5,635.89	16,873.92	(11,238.03)	645.18
รวมทั้งสิ้น (หมายเหตุ 3.6)	131,044.12	116,674.86	14,369.26	6,677.54
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้อาคารชดใช้ อคส. (หมายเหตุ 3.8)	6,914.12	7,520.06	(605.94)	7,520.06
หนี้สูญตัดบัญชี			352.85	811.92
รวมหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (งบกำไรขาดทุน)			14,116.17	15,009.52

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูฯ จำนวน 13,840.35 ล้านบาท ข.ก.ศ. ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามเกณฑ์ความจำเป็น โดยพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพของลูกหนี้

หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้อาคารชดใช้จาก อคส. ลดลงจำนวน 605.94 ล้านบาท เนื่องจาก ข.ก.ศ. ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้ (หมายเหตุ 3.8) ๗.

3.32 กำไรจากการปริวรรตเงินตรา ในงวดนี้ ช.ก.ส. มีกำไรจากการปริวรรตเงินตรา จำนวน 4.84 ล้านบาท ส่วนหนึ่งเป็นกำไรจากการชำระหนี้เงินกู้ระหว่างปี จำนวน 1.16 ล้านบาท

3.33 ผลการดำเนินงาน การดำเนินงานงวดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554 มีผลกำไรสุทธิ 8,012.27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดก่อน 190.68 ล้านบาท ร้อยละ 2.44 ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับปีก่อนได้ดังนี้

	31 มี.ค.54	31 มี.ค.53	หน่วย : ล้านบาท	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
รายได้				
ดอกเบี้ย	46,032.66	41,912.72	4,119.94	9.83
รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	3,835.17	5,212.85	(1,377.68)	(26.43)
รวมรายได้	49,867.83	47,125.57	2,742.26	5.82
หัก ค่าใช้จ่าย				
ดอกเบี้ย	10,242.39	9,226.45	1,015.94	11.01
ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย	17,497.00	15,068.01	2,428.99	16.12
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	14,116.17	15,009.52	(893.35)	(5.95)
รวมค่าใช้จ่าย	41,855.56	39,303.98	2,551.58	6.49
กำไรสุทธิ	8,012.27	7,821.59	190.68	2.44

3.34 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 ธนาคารมีค้ำประกันที่ถูกลบออกจากนอกฟ้องเป็นจำเลย ส่วนใหญ่จะเป็นคดีละเมิดฟ้องเรียกค่าเสียหายจาก ช.ก.ส. โดยมีทุนทรัพย์ตามค้ำฟ้องรวมจำนวน 207.98 ล้านบาท ในจำนวนนี้มีคดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ ช.ก.ส. ชดใช้ค่าเสียหาย จำนวน 46.21 ล้านบาท ซึ่งขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

3.35 การจัดประเภทรายการใหม่

รายการในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2553 ที่นำมาแสดงเปรียบเทียบกับได้มีการจัดประเภทรายการใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	รายการเดิม	รายการใหม่
งบดุล		
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	31.19	
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ		28.16
ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐสุทธิ		3.03
งบกำไรขาดทุน		
รายได้อื่น	110.90	
ค่าใช้จ่ายอื่น	91.57	
รายได้เงินให้สินเชื่อสุทธิ		19.33
ค่าใช้จ่ายอื่น	10.34	
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินรับฝาก		10.34
รายได้อื่น	2.73	
กำไรจากการปรับวรรคเงินตรา		2.73
ขาดทุนจากการค้ำค่า	(1.48)	
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ		(1.48)

3.36 เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบดุล

คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 4/2554 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2554 อนุมัติหลักการจัดสรรเงินจากรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายเพื่อสมทบกองทุนสนับสนุนการวิจัย กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ ในอัตราไม่เกินร้อยละ 20 ของรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่าย โดยพิจารณาตามผลประกอบการและความเหมาะสมในแต่ละปี เริ่มตั้งแต่ปีบัญชี 2553 เป็นต้นไป

3.37 การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติจากผู้จัดการ ช.ก.ศ. เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2554
